

Nadace Experientia podpoří další talentované vědkyně a vědce na zahraničních stážích ve špičkových laboratořích a pomůže založit už čtvrtou výzkumnou skupinu v ČR

Tisková zpráva, 13. června 2024

Nadace Experientia zná stipendisty a držitele start-up grantu pro rok 2024. Stipendium na roční zahraniční stáž pro rok 2024 získávají mladí vědci Zuzana Osifová a Václav Chmela (oba z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR). Zuzana Osifová vycestuje na Weizmannův institut v Izraeli, kde bude za pomoci supermoderní metody hyperpolarizace hledat cestu k rozluštění tajemství proteinů. Václav Chmela zamíří na americkou University of Chicago, kde bude vyvíjet zcela novou metodu výměny atomu dusíku za síru, která pomůže usnadnit hledání nových léčiv. Rozšíří řadu již 23 excelentních mladých chemiků, kteří díky nadační podpoře dostali šanci vycestovat na roční stáž na špičkové zahraniční vědecké pracoviště. Novým držitelem tříletého start-up grantu Nadace Experientia se stává Athanasios Markos aktuálně působící na ETH v Zürichu, jedné z nejprestižnějších univerzit na světě, kam před třemi lety vycestoval také díky stipendiu Nadace Experientia. Vlastní výzkumnou skupinu založí od ledna 2025 na své alma mater, Univerzitě Palackého v Olomouci. Se svým týmem se zde bude zabývat vývojem chemických nástrojů, které umožní studovat biomolekuly přímo v živých systémech a cíleně ovlivňovat biologické procesy. Jedná se o již čtvrtou výzkumnou skupinu založenou díky Nadaci Experientia na českých pracovištích. Nadace Experientia už na podporu mladých vědkyň a vědců vyčlenila více než 50 milionů korun.

Mladá vědkyně **Zuzana Osifová z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR** získává od Nadace Experientia stipendium ve výši **900 000 Kč**, díky kterému **stráví rok na izraelském Weizmannově institutu ve skupině prof. Frydmana**. Weizmannův institut jako jedno z mála pracovišť na světě disponuje unikátním vybavením a metodikou využití hyperpolarizované vody. „Díky této metodě máme unikátní možnost podívat se hlouběji do struktury a dynamiky proteinů. Můžeme tak doplnit chybějící informace v celé proteinové chemii a posunout i další odvětví, jakým je například vývoj léčiv,“ vysvětluje oceněná vědkyně, která se netají tím, že by následně chtěla přenést know-how metodiky zpět do Česka a vyučovat ji.

Její kolega **Václav Chmela** taktéž **z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR** bude podpořen částkou **1 575 000 Kč**, díky níž **vycestuje na roční stáž na americkou University of Chicago do skupiny prof. Marka Levina**, současné hvězdy organické chemie. Věnovat se zde bude vývoji nové metody skeletálního editování molekul. „Ve skeletu molekuly vyměním atom dusíku za síru. Je to úplně nová metoda, která by mohla rozšířit arzenál organické chemie a usnadnit hledání nových, farmaceuticky aktivních látek. Z nynějšího pohledu jde totiž o něco extrémně náročného,“ vysvětluje Václav Chmela, talentovaný mladý vědec, kterému se ještě před dokončením doktorátu podařilo publikovat prvoautorský článek v časopisu Nature.

Start-up grant Nadace Experientia pro roky 2025-2027 získává mladý vědec **Athanasios Markos**, který v roce 2021 díky nadaci vycestoval na zahraniční stáž na ETH v Zürichu, kde dodnes působí. **Od ledna 2025 založí vlastní výzkumnou skupinu** na své alma mater, **na Univerzitě Palackého v Olomouci**. Jeho výzkumná skupina se bude věnovat vývoji chemických nástrojů, které umožní studovat biomolekuly přímo v živých systémech a cíleně ovlivňovat biologické procesy. Na její rozjezd získá Athanasios Markos od nadace tříletý start-up grant v celkové výši **6 000 000 Kč**. „Chceme, aby naše metody šlo využívat v rostlinách, živočiších i bakteriích - prakticky v jakémkoliv živém systému. Naším cílem je vytvořit nástroje, které pomohou nalézt odpověď ne na jednu, ale na celou řadu biologických otázek,” říká oceněný chemik. Těší se na to, že společně se svým kolegou Ondřejem Kováčem, který získal start-up grant Nadace Experientia v loňském roce, využijí své kontakty ze zahraničí a zasadí se o to, aby se Olomouc ještě více dostala na mapu světové organické chemie.

Nadace Experientia stipendiem na roční zahraniční stáž **podpořila už 23 nadějných mladých chemiků**. Díky programu **start-up grantů** si **mohli další čtyři mladí vědci založit** po návratu ze zahraničí **vlastní výzkumnou skupinu** v ČR. Nadace dále podporuje mladší chemické talenty na základních a středních školách (program Bezva chemie) i na vysokých školách (cena Via Chimica). Ve spolupráci s VŠCHT v Praze pomáhá zatraktivňovat výuku chemie po celé ČR v rámci programu 3U - Učitelé učí učitele. Financuje také Cenu Rudolfa Lukeše pro excelentní české chemiky. **Celkem už na podporu mladých vědkyň a vědců Nadace Experientia vyčlenila více než 50 milionů korun.**

Více informací o Nadaci Experientia najdete na webu www.experientia.cz

V případě dotazů se neváhejte obrátit na tým Nadace Experientia na telefonním čísle +420 725 302 848 nebo na emailové adrese experientia@experientia.cz.